

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

11072 *Llei 45/2015, de 14 d'octubre, de voluntariat.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

I

La Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat, va regular per primera vegada el voluntariat al nostre país en l'àmbit estatal, cosa que va representar una fita important en el seu reconeixement i foment. Gairebé vint anys després, aquesta Llei s'ha vist desbordada per la realitat de l'acció voluntària i es fa necessari un nou marc jurídic que respongui adequadament a la configuració i a les dimensions del voluntariat a començaments del segle XXI.

És de justícia reconèixer que la situació del voluntariat en l'actualitat és el resultat de l'acció continuada, consagrada i responsable de persones que, des de fa llarg temps, tant a Espanya com a l'estranger, i amb diferents motivacions o des de diferents creences com, singularment, és el cas dels missioners, han invertit el seu esforç, la seva dedicació i les seves capacitats per consolidar l'acció voluntària.

En aquest context, aquesta Llei aposta per un voluntariat obert, participatiu i intergeneracional que combina les dimensions d'ajuda i participació amb l'equilibri necessari, sense renunciar a la seva aspiració a la transformació de la societat i enfocat més a la qualitat que a la quantitat.

Aquesta Llei dóna cobertura a una acció voluntària sense adjectius, sense excloure cap àmbit d'actuació en els quals en aquests anys s'ha consolidat la seva presència i afavoreix que es pugui promoure no només al tercer sector, sinó en altres àmbits més innovadors, com ara les empreses, les universitats o les mateixes administracions públiques.

Així mateix, es valoren i reconeixen les noves formes de voluntariat que en els últims anys han emergit amb força, com les que es tradueixen en la realització d'accions concretes i per un lapse de temps determinat, sense integrar-se en programes globals o a llarg termini, o les que porten a terme voluntaris a través de les tecnologies de la informació i comunicació i que no requereixin la presència física dels voluntaris a les entitats de voluntariat.

La norma té especialment en compte que entre les motivacions que porten les persones a ser voluntàries influeixen els interessos personals, les creences, els desitjos i la satisfacció de les seves expectatives, i promou, a més, el voluntariat al llarg de tota la vida; les previsions específiques respecte a les persones menors d'edat i les persones grans en són dos exemples clars.

En suma, es vol que el nou marc legal sigui útil i que s'hi sentin acollides tot tipus d'organitzacions, independentment del seu origen, mida i àmbit d'actuació, i tots els voluntaris, independentment de quina sigui la seva motivació i l'abast del seu compromís.

II

La Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat, i les diferents normes de voluntariat de les comunitats autònomes coincideixen en gran mesura en les notes configuradores i en els principis que inspiren l'acció voluntària: solidaritat, voluntarietat i llibertat, gratuïtat i vinculació a l'entitat de voluntariat i a un programa de voluntariat.

Aquests principis també han estat recollits als diferents informes internacionals del voluntariat, com ara el Dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu, de 13 de desembre de 2006, «Activitats de voluntariat, el seu paper en la societat europea i el seu impacte» o l'Estudi sobre el voluntariat a la Unió Europea «Study on Volunteering in the European Union. Final Report», elaborat per la Education, Audiovisual & Culture Executive Agency i presentat el 17 de febrer de 2010, que incorpora noves perspectives d'actuació en l'acció voluntària. A més, com a conclusions de l'Any Europeu del Voluntariat 2011, es van aprovar diferents documents, com ara la Comunicació de la Comissió Europea, de 20 de setembre de 2011, sobre «Polítiques de la UE i voluntariat: reconeixement i foment d'activitats voluntàries transfrontereres», o les resolucions del Parlament Europeu, de 12 de juny de 2012, sobre el «Reconeixement i el foment de les activitats voluntàries transfrontereres a la UE», i de 10 de desembre de 2013, sobre «El voluntariat i les activitats de voluntariat». També s'ha de tenir en compte la proposta de directiva del Parlament Europeu i del Consell relativa als «Requisits d'entrada i residència dels nacionals de tercers països amb finalitats de recerca, estudis, intercanvi d'alumnes, pràctiques remunerades i no remunerades, serveis de voluntariat i col·locació «au pair»» de 2013.

Més recentment, el Reglament (UE) núm. 375/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 3 d'abril de 2014, pel qual es crea el Cos Voluntari Europeu d'Ajuda Humanitària («iniciativa Voluntaris d'ajuda de la UE») i el seu Reglament d'execució (UE) núm. 1244/2014 de la Comissió, de 20 de novembre de 2014, han dissenyat un nou marc europeu per al desenvolupament del voluntariat humanitari durant el període 2014-2020.

Aquesta Llei no només no s'aparta d'aquest nucli essencial de l'acció voluntària, sinó que el reforça i l'adapta a les necessitats d'un voluntariat del segle XXI.

III

Després de delimitar al títol preliminar el seu objecte i àmbit d'aplicació, i tenint en compte les competències de l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes, les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla i les entitats locals, el títol I defineix el voluntariat i en fixa els requisits. Per completar aquesta delimitació, s'afegeixen a les exclusions que ja preveu la Llei 6/1996, de 15 de gener, la dels treballs de col·laboració social, les beques amb prestació de serveis o sense o qualsevol altra activitat anàloga l'objectiu principal de la qual sigui la formació, les pràctiques no laborals en empreses o grups empresarials i les pràctiques acadèmiques externes.

L'interès general, com a element central del concepte de voluntariat i referent principal per separar l'acció voluntària, s'erigeix en un dels pilars fonamentals de la Llei. Amb referència a la millora de la qualitat de vida de les persones destinatàries de l'acció voluntària i de la societat en general o de l'entorn, el marc d'actuació del voluntariat es completa amb l'enumeració dels valors, principis i dimensions de l'acció voluntària i amb la descripció dels diversos àmbits d'actuació.

D'altra banda, la Llei impedeix que l'acció voluntària organitzada sigui causa justificativa de l'extinció de contractes de treball per compte d'altri tant en el sector públic com en el privat, independentment de la modalitat contractual utilitzada, o que pugui substituir les administracions públiques en funcions o serveis públics a la prestació dels quals estiguin obligades per llei.

IV

Més endavant, la Llei recull el règim jurídic del voluntariat dissenyat per a les entitats de voluntariat i els voluntaris, si bé l'activitat de voluntariat no tindria sentit si no es

protegissin al màxim els drets de les persones destinatàries de l'acció voluntària, motiu pel qual també inclou diverses previsions en aquest respecte.

El títol II aborda, en primer lloc, els requisits que ha de reunir el voluntari per tenir aquesta condició, fent especial referència als menors d'edat i a les mesures d'accessibilitat per a persones amb discapacitat i persones grans.

En relació amb els menors d'edat, s'ha tingut en compte especialment la ratificació per Espanya el 2010 del Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels nens contra l'explotació i l'abús sexual, fet a Lanzarote el 25 d'octubre de 2007, i la Directiva 2011/92/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de desembre de 2011, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil, que substitueix la Decisió marc 2004/68/JAI del Consell, de 22 de desembre de 2003.

Així, per a determinats programes de voluntariat es requereix que els voluntaris no hagin estat condemnats per sentència ferma per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tràfic i explotació de menors i, en altres casos, s'estableix que no puguin tenir la condició de voluntàries les persones que hagin comès delictes especialment greus.

Seguidament, es regulen el règim d'incompatibilitats, tant en l'àmbit privat com en el públic, i els drets i deures de la persona voluntària.

Es concedeix especial importància a l'acord d'incorporació, que s'erigeix en el principal instrument de definició i regulació de les relacions entre el voluntari i l'entitat de voluntariat, tant en el moment d'incorporació d'aquella, com en l'exercici posterior de la seva actuació voluntària, que permet diferenciar el voluntariat d'altres formes de prestació de serveis afins.

A continuació, el títol III regula les entitats de voluntariat i en fixa els requisits. Com a novetat que cal destacar, estableix que en tot cas tenen aquesta consideració les federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat.

El règim jurídic del voluntariat es tanca amb la regulació dels drets i deures de les persones destinatàries de l'acció voluntària al títol IV.

V

A diferència d'altres models legislatius, la Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat, no va tenir el caràcter de legislació bàsica sinó que, en funció de les seves competències, es va sumar al panorama de la normativa existent a les comunitats autònomes definida pels seus estatuts d'autonomia i per la seva legislació específica. Aquesta Llei no vol alterar de cap manera aquesta distribució competencial, però reclama un marc de cooperació entre les diferents administracions públiques que sigui especialment propens a la consolidació i el desenvolupament del voluntariat. Amb aquest propòsit, s'aposta per fixar els mitjans i els sistemes de relació que facin possible la informació recíproca, així com l'acció conjunta en l'exercici de les seves competències, amb la finalitat d'integrar les actuacions de totes les administracions públiques en els àmbits on ha estat tradicional la seva presència en matèria de voluntariat.

Per aconseguir aquest objectiu, i amb la mateixa vocació de cooperació, la Llei enumera al títol V les funcions de l'Administració General de l'Estat. Per a la seva execució, la disposició addicional segona preveu la regulació reglamentària de dos òrgans: una Comissió Interministerial de Voluntariat la funció de la qual és coordinar l'actuació dels departaments ministerials amb competència sobre el voluntariat, sempre respectant les competències de les comunitats autònomes, entitats locals i ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, i un Observatori Estatal del Voluntariat, amb funcions de recollida, anàlisi, difusió i estudi de la informació relativa al voluntariat a Espanya.

El règim legal es completa amb la referència, al títol VI, a les activitats tradicionals de foment, com la subvenció i els convenis de col·laboració.

La Llei reconeix la presència cada cop més gran de l'entorn empresarial i de la universitat en l'àmbit del voluntariat. A aquest efecte, s'estableixen les condicions en què les empreses i les universitats poden promoure i participar en programes de voluntariat que compleixin els requisits que estableix aquesta Llei.

A més, i com a novetat, recull la crida a empreses i administracions públiques a propiciar mecanismes d'adaptació del temps de treball que permetin als treballadors per compte d'altri o empleats públics participar en tasques de voluntariat, d'acord amb la legislació laboral i d'ocupació pública i amb ple respecte a l'acordat en la negociació col·lectiva. En aquest aspecte, la negociació col·lectiva es presenta com al curs més apropiat per concretar i regular, dins dels límits anteriors, aquests mecanismes que facilitin als ciutadans compatibilitzar i conciliar les seves obligacions laborals amb la seva activitat de voluntariat. Així mateix, és igualment innovadora la introducció d'un sistema objectiu de reconeixement de les competències adquirides pel voluntari.

Finalment, la Llei conclou amb tres disposicions addicionals, una de transitòria, una de derogatòria i set de finals. En primer lloc, recull una disposició addicional primera relativa al règim legal del voluntariat en l'àmbit de la protecció civil la regulació de la qual es remet a la normativa específica; una segona disposició addicional preveu la regulació per via reglamentària d'una Comissió Interministerial de Voluntariat i d'un Observatori Estatal de Voluntariat, i la tercera, la participació de personal del Sistema Nacional de Salut en emergències humanitàries.

La disposició transitòria única es refereix a l'adaptació de les entitats de voluntariat existents a la nova situació que es deriva de la Llei.

Per la seva banda, la disposició derogatòria única deixa sense efecte la Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat, l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència, d'11 d'octubre de 1994, per la qual es regula l'activitat de voluntariat en els centres públics que imparteixen ensenyaments de règim general, i l'Ordre del Ministeri de Cultura, de 9 d'octubre de 1995, per la qual es regula el voluntariat cultural.

Finalment, s'inclouen set disposicions finals. La primera es refereix a la modificació de l'article 31.4 de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, pel que fa a l'homogeneïtat de barems de mèrits; la segona, al respecte necessari a les competències de les comunitats autònomes en l'àmbit d'aquesta Llei; la tercera, a l'abast de la remissió que efectua l'article 4.1 del Reial decret llei 7/2013, de 28 de juny, de mesures urgents de naturalesa tributària, pressupostària i de foment de la recerca, el desenvolupament i la innovació; la quarta, al títol competencial; la cinquena, a l'absència d'increment de despesa pública; la sisena, a l'habilitació per al desplegament reglamentari, i la setena i última, a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

TÍTOL PRELIMINAR

Objecte i àmbit d'aplicació

Article 1. *Objecte.*

Aquesta Llei té per objecte:

- a) Promoure i facilitar la participació solidària de la ciutadania en actuacions de voluntariat dutes a terme a través d'entitats de voluntariat, dins i fora del territori de l'Estat i d'acord amb els valors i principis del voluntariat.
- b) Fixar els requisits que han de reunir els voluntaris i el règim jurídic de les seves relacions amb les entitats de voluntariat i amb les persones destinatàries de les actuacions de voluntariat.
- c) Descriure la cooperació que poden portar a terme les administracions públiques, en l'àmbit de les seves respectives competències, dins del marc de la Constitució i dels estatuts d'autonomia en matèria de voluntariat.
- d) Determinar les funcions de l'Administració General de l'Estat en l'àmbit de les seves competències en matèria de voluntariat.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Aquesta Llei és aplicable als voluntaris, destinataris i entitats de voluntariat que participin, es beneficiïn o portin a terme programes de voluntariat d'àmbit estatal o

supraautonòmic, es duguin a terme dins o fora d'Espanya. També és aplicable respecte dels programes en què l'Estat tingui reconeguda constitucionalment la seva competència, sense perjudici de les competències atribuïdes a les comunitats autònomes en matèria de voluntariat pels seus estatuts d'autonomia, així com també per la seva legislació específica.

2. Els programes de voluntariat als quals s'aplica aquesta Llei són els que es duen a terme en els àmbits en què l'Estat tingui reconeguda constitucionalment la seva intervenció, sigui dins o fora del territori espanyol. Així mateix, s'aplica als programes l'execució dels quals excedeixi el territori d'una comunitat autònoma.

TÍTOL I

Del voluntariat

Article 3. *Concepte de voluntariat.*

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per voluntariat el conjunt d'activitats d'interès general dutes a terme per persones físiques, sempre que reuneixin els requisits següents:

- a) Que tinguin caràcter solidari.
- b) Que el seu exercici sigui lliure, sense que tinguin la causa en una obligació personal o deure jurídic, i que sigui assumida voluntàriament.
- c) Que es duguin a terme sense contraprestació econòmica o material, sense perjudici de l'abonament de les despeses reembossables que l'exercici de l'acció voluntària ocasioni als voluntaris d'acord amb el que estableix l'article 12.2.d).
- d) Que es duguin a terme a través d'entitats de voluntariat d'acord amb programes concrets i dins o fora del territori espanyol sense perjudici del que disposen els articles 21 i 22.

2. S'entén per activitats d'interès general les que, en cadascun dels àmbits d'actuació del voluntariat a què fa referència l'article 6, contribueixin a millorar la qualitat de vida de les persones i de la societat en general i a protegir i conservar l'entorn.

3. No tenen la consideració d'activitats de voluntariat les següents:

- a) Les aïllades o esporàdiques, periòdiques o no, prestades al marge d'entitats de voluntariat.
- b) Les executades per raons familiars, d'amistat o de bon veïnatge.
- c) Les que es duguin a terme en virtut d'una relació laboral, funcional, mercantil o de qualsevol altra mitjançant una contraprestació d'ordre econòmic o material.
- d) Els treballs de col·laboració social a què es refereix el Reial decret 1445/1982, de 25 de juny, pel qual es regulen diverses mesures de foment de l'ocupació.
- e) Les beques amb prestació de serveis o sense o qualsevol altra activitat anàloga l'objectiu principal de la qual sigui la formació.
- f) Les pràctiques no laborals en empreses o grups empresarials i les pràctiques acadèmiques externes.

4. Tenen la consideració d'activitats de voluntariat les que es tradueixin en la realització d'accions concretes i específiques, sense integrar-se en programes globals o a llarg termini, sempre que es duguin a terme a través d'una entitat de voluntariat. Així mateix, també tenen aquesta consideració les que es duguin a terme a través de les tecnologies de la informació i comunicació i que no requereixin la presència física dels voluntaris a les entitats de voluntariat.

Article 4. *Límits a l'acció voluntària.*

1. L'exercici d'activitats de voluntariat no pot ser causa justificativa d'extinció del contracte de treball.

2. L'exercici d'activitats de voluntariat tampoc pot substituir les administracions públiques en l'exercici de funcions o en la prestació de serveis públics a què estan obligades per llei.

Article 5. *Valors, principis i dimensions de l'acció voluntària.*

1. L'acció voluntària es basa i es du a terme d'acord amb els valors següents:
 - a) Els que inspiren la convivència en una societat democràtica, participativa, justa, plural i compromesa amb la igualtat, la llibertat i la solidaritat.
 - b) Els que promouen la defensa del bé comú i dels drets fonamentals que recull la Constitució espanyola, interpretats de conformitat amb la Declaració Universal de Drets Humans, la Convenció dels drets del nen de les Nacions Unides i la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat, la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea i la Carta social europea.
 - c) Els que contribueixen a l'equitat, la justícia i la cohesió social.
 - d) Els que fonamentin el desplegament solidari i participatiu de les capacitats humanes.
2. Es consideren principis que fonamenten l'acció voluntària:
 - a) La llibertat com a opció personal del compromís tant dels voluntaris com de les persones destinatàries de l'acció voluntària.
 - b) La participació com a principi democràtic d'intervenció directa i activa en l'espai públic i en les responsabilitats comunes i com a generadora de ciutadania activa i dimensió comunitària.
 - c) La solidaritat amb consciència global que exigeix congruència entre les actituds i els compromisos quotidians i l'eliminació d'injustícies i desigualtats.
 - d) La complementarietat respecte a les actuacions de les administracions públiques, entitats sense ànim de lucre o professionals que intervenen en cadascun dels àmbits del voluntariat.
 - e) L'autonomia i independència en la gestió i la presa de decisions.
 - f) La gratuïtat del servei que presta, sense cercar un benefici econòmic o material.
 - g) L'eficiència que cerca l'optimització dels recursos pensant tant en les persones destinatàries de l'acció voluntària, com en l'acció voluntària en el seu conjunt, en nom de la funció social que ha de complir.
 - h) La igualtat d'oportunitats de dones i homes en tots els àmbits d'actuació del voluntariat.
 - i) La no-discriminació dels voluntaris per raó de nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, conviccions ideològiques o sindicals, malaltia, discapacitat, edat, sexe, identitat sexual, orientació sexual o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
 - j) L'accessibilitat de les persones amb discapacitat, de les persones grans i de les que estan en situació de dependència.
3. Sense perjudici de les particularitats de cada àmbit d'actuació, es consideren dimensions pròpies del voluntariat, entre d'altres, les següents:
 - a) El compromís, la gratuïtat i el lliurament desinteressat de temps, capacitats i coneixements dels voluntaris.
 - b) L'acció complementària en els diferents camps d'actuació del voluntariat.
 - c) La consciència crítica que contribueix a millorar la relació de la persona amb la societat.
 - d) La transformació tant en el vessant social, amb la finalitat de trobar noves bases per a les relacions socials, com en l'individual, per tal de millorar actituds personals.
 - e) La dimensió pedagògica i de sensibilització social que recorda, educa i consciencia en els valors que inspiren l'acció voluntària.
 - f) La recerca i reflexió sobre accions, mètodes, plantejaments de treball i pràctiques del voluntariat.

Article 6. *Àmbits d'actuació del voluntariat.*

1. Es consideren àmbits d'actuació del voluntariat, entre d'altres, els següents:

a) Voluntariat social, que es du a terme mitjançant la intervenció amb les persones i la realitat social, enfront de situacions de vulneració, privació o falta de drets o oportunitats per assolir una millor qualitat de vida i més cohesió i justícia social.

b) Voluntariat internacional de cooperació per a desenvolupament, vinculat tant a l'educació per al desenvolupament com a part del procés educatiu i de transformació, com a la promoció per al desenvolupament pel que fa a l'acció humanitària i la solidaritat internacional, ja sigui al nostre país, en països o territoris receptors de cooperació al desenvolupament o en qualsevol país on es declari una situació de necessitat humanitària, sense perjudici de les activitats dutes a terme en aquest àmbit pels cooperants, que es regeixen pel Reial decret 519/2006, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'Estatut dels cooperants.

c) Voluntariat ambiental, que persegueix disminuir l'impacte negatiu de l'ésser humà sobre el medi ambient i posar en valor el patrimoni natural existent, les espècies animals i vegetals, els ecosistemes i els recursos naturals, entre d'altres, per mitjà d'accions de protecció i recuperació de la flora i fauna, la biodiversitat natural dels diferents hàbitats, i defensa del medi forestal; de conservació i millora de l'aigua, dels rius i altres elements del medi hídric; del litoral, de les muntanyes i altres elements del paisatge natural; d'educació i sensibilització mediambiental; de protecció dels animals, i qualssevol altres que contribueixin a protegir, conservar i millorar el medi ambient.

d) Voluntariat cultural, que promou i defensa el dret d'accés a la cultura i, en particular, la integració cultural de totes les persones, la promoció i protecció de la identitat cultural, la defensa i salvaguarda del patrimoni cultural i la participació en la vida cultural de la comunitat.

e) Voluntariat esportiu, que contribueix a la cohesió ciutadana i social, en sumar els valors propis del voluntariat amb els altres inherents a l'esport, en apostar decididament per fomentar la dimensió comunitària en l'exercici de la pràctica esportiva en qualsevol de les seves manifestacions, inclòs el voluntariat en esport practicat per persones amb discapacitat, amb particular atenció al paralímpic, i per afavorir un compromís més gran i decidit dels qui practiquen esport en la vida associativa, com a manera eficaç de promoure la seva educació i inclusió social.

f) Voluntariat educatiu, que com a acció solidària planificada i integrada en el sistema i la comunitat educativa millori les possibilitats de fer activitats extraescolars i complementàries i contribueixi, en particular, a compensar les desigualtats que puguin existir entre els alumnes per diferències socials, personals o econòmiques, mitjançant la utilització de programes d'aprenentatge-servei, entre d'altres.

g) Voluntariat sociosanitari, en què es combinen la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, l'assistència sanitària, la rehabilitació i l'atenció social que van dirigides al conjunt de la societat o als col·lectius en situació de vulnerabilitat i que, mitjançant una intervenció integral i especialitzada en els aspectes físic, psicològic i social, ofereix suport i orientació a les famílies i a l'entorn més pròxim i millora les condicions de vida.

h) Voluntariat d'oci i temps lliure, que forma i sensibilitza en els principis i valors de l'acció voluntària mitjançant l'exercici d'activitats en l'àmbit de l'educació no formal que fomentin el desenvolupament, creixement personal i grupal de manera integral, i impulsin habilitats, competències, aptituds i actituds en les persones que afavoreixin la solidaritat i la inclusió i aconseguixin el compromís, la participació i la implicació social.

i) Voluntariat comunitari, que afavoreix la millora de la comunitat i promou la participació amb més poder de decisió i iniciativa per resoldre els problemes i exigir més qualitat de vida en els espais vitals més pròxims on es mouen els voluntaris per vertebrar una societat solidària, activa, crítica, compromesa i coresponsable.

j) Voluntariat de protecció civil, que col·labora regularment en la gestió de les emergències, en les actuacions que determini el Sistema Nacional de Protecció Civil sense perjudici del deure dels ciutadans en els casos de risc greu, catàstrofe o calamitat pública,

com a expressió i mitjà eficaç de participació ciutadana en la resposta social a aquests fenòmens, en els termes que estableixin les normes aplicables.

2. Es regulen per reglament les condicions en què s'han de portar a terme les activitats de voluntariat internacional de cooperació per al desenvolupament, així com en els altres àmbits d'actuació que, pel lloc en què es duen a terme o bé per l'especialitat de les activitats, pel temps d'exercici d'aquestes o per la combinació d'algunes de les circumstàncies anteriors, requereixen un tractament diferenciat.

Article 7. *Dels programes de voluntariat.*

1. Cada programa de voluntariat ha de tenir el contingut mínim següent:
 - a) Denominació.
 - b) Identificació del responsable del programa.
 - c) Fins i objectius que es proposi.
 - d) Descripció de les activitats que compregui.
 - e) Àmbit territorial que abraci.
 - f) Durada prevista per a la seva execució.
 - g) Nombre de voluntaris necessari, perfil adequat per a les comeses que hagin de dur a terme i qualificació o formació exigible.
 - h) Criteris per determinar, si s'escau, el perfil de les persones destinatàries del programa.
 - i) Mitjans i recursos necessaris per portar-lo a terme.
 - j) Mecanismes de control, seguiment i avaluació.

2. Quan l'Administració General de l'Estat financi programes de voluntariat, pot exigir continguts addicionals d'acord amb la normativa aplicable.

TÍTOL II

Dels voluntaris

Article 8. *Dels voluntaris.*

1. Tenen la condició de voluntaris les persones físiques que decideixin lliurement i voluntàriament dedicar tot o part del seu temps a exercir les activitats que defineix l'article 3.2.

2. Els menors d'edat poden tenir la condició de voluntaris sempre que es respecti el seu interès superior d'acord amb el que preveu la legislació aplicable i que compleixin els requisits següents:

- a) Els més grans de 16 anys i més petits de 18 anys han de tenir el consentiment dels seus progenitors, tutors o representants legals.
- b) Els més petits de 16 anys i més grans de 12 anys poden portar a terme accions de voluntariat si tenen l'autorització expressa dels seus progenitors, tutors o representants legals en què es valora si aquelles perjudiquen o no el seu desenvolupament i formació integral.

3. Les entitats de voluntariat han de garantir el dret a la igualtat d'oportunitats i a l'accessibilitat universal dels voluntaris grans, amb discapacitat o en situació de dependència, de manera que puguin exercir, en igualtat de condicions respecte de la resta dels voluntaris, els drets i deures que els corresponguin d'acord amb aquesta Llei, i eradicar qualsevol possible forma de discriminació.

En aquests casos, el consentiment per a la seva incorporació a l'entitat de voluntariat, la informació i formació i les activitats que se'ls encarreguin s'han de portar a terme en formats adequats i d'acord amb les seves capacitats i circumstàncies personals, seguint les pautes marcades pels principis d'accessibilitat universal i disseny per a tots, de manera que els siguin accessibles, utilitzables i comprensibles.

4. És un requisit per tenir la condició de voluntaris en entitats de voluntariat o programes l'exercici dels quals comporti el contacte habitual amb menors d'edat, no haver estat condemnades per sentència ferma per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tràfic i explotació de menors. A aquest efecte, han d'acreditar aquesta circumstància mitjançant l'aportació d'una certificació negativa del Registre Central de Penats per aquests delictes.

5. No poden ser voluntàries les persones que tinguin antecedents penals no cancel·lats per delictes de violència domèstica o de gènere, per atemptar contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexual de l'altre cònjuge o dels fills, o per delictes de tràfic il·legal o immigració clandestina de persones, o per delictes de terrorisme en programes els destinataris dels quals hagin estat o puguin ser víctimes d'aquests delictes. Aquesta circumstància s'ha d'acreditar mitjançant una declaració responsable de no tenir antecedents penals per aquests delictes.

Article 9. *Compatibilitat de l'acció voluntària.*

1. Els treballadors per compte d'altri i els empleats públics només poden exercir activitats de voluntariat fora de la jornada laboral, sense perjudici del que estableix l'apartat 2 de l'article 20.

2. La condició de treballador per compte d'altri és compatible amb la del voluntariat a la mateixa entitat de voluntariat en les condicions que estableixi l'acord d'incorporació, amb el mateix límit que en el supòsit anterior.

3. Els voluntaris poden tenir la condició de sòcia o soci a l'entitat de voluntariat en què estiguin integrats i participar en els òrgans de govern d'aquesta de conformitat amb els seus estatuts.

Article 10. *Drets dels voluntaris.*

1. Els voluntaris tenen els drets següents:

a) Rebre regularment, durant la prestació de la seva activitat, informació, orientació i suport, així com els mitjans materials necessaris per a l'exercici de les funcions que se'ls encarreguin.

b) Rebre en tot moment, a càrrec de l'entitat de voluntariat i adaptada a les seves condicions personals, la formació necessària per al correcte exercici de les activitats que se'ls assignin.

c) Ser tractats en condicions d'igualtat, sense discriminació, respectant la seva llibertat, identitat, dignitat i els altres drets fonamentals reconeguts als convenis, als tractats internacionals i a la Constitució.

d) Participar activament en l'organització en què s'insereixin; col·laborar en l'elaboració, disseny, execució i avaluació dels programes o projectes, d'acord amb els seus estatuts o normes aplicables i, en la mesura que aquestes ho permetin, en el govern i l'administració de l'entitat de voluntariat.

e) Estar coberts, a càrrec de l'entitat de voluntariat, dels riscos d'accident i malaltia derivats directament de l'exercici de l'acció voluntària i de responsabilitat civil en els casos en què la legislació sectorial ho exigeixi, a través d'una assegurança o una altra garantia financera.

f) Ser reembossats per part de l'entitat de voluntariat de les despeses efectuades en l'exercici de les seves activitats, d'acord amb el que preveu l'acord d'incorporació i tenint en compte l'àmbit d'actuació de voluntariat que exerceixin.

g) Disposar d'una acreditació identificativa de la seva condició de voluntaris en què consti, a més, l'entitat de voluntariat en la qual participen.

h) Dur a terme la seva activitat d'acord amb el principi d'accessibilitat universal adaptat a l'activitat que exerceixin.

i) Obtenir reconeixement de l'entitat de voluntariat pel valor social de la seva contribució i per les competències, aptituds i destreses adquirides com a conseqüència de l'exercici de la seva tasca de voluntariat.

j) Que les seves dades de caràcter personal es tractin i es protegeixin d'acord amb el que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

k) Cessar en l'exercici de les seves activitats com a voluntaris en els termes que estableix l'acord d'incorporació.

2. L'exercici de l'acció voluntària no pot implicar cap detriment o restricció en els drets reconeguts per llei als voluntaris.

Article 11. *Deures dels voluntaris.*

Els voluntaris estan obligats a:

a) Complir els compromisos adquirits amb les entitats de voluntariat en què s'integrin, reflectits en l'acord d'incorporació, i respectar les finalitats i els estatuts d'aquestes.

b) Guardar la deguda confidencialitat de la informació rebuda i coneguda en l'exercici de la seva acció voluntària.

c) Rebutjar qualsevol contraprestació material o econòmica que puguin rebre de les persones destinatàries de l'acció voluntària o bé d'altres persones relacionades amb la seva acció voluntària.

d) Respectar els drets de les persones destinatàries de l'acció voluntària en els termes que preveu l'article 16.

e) Actuar amb la diligència deguda i de manera solidària.

f) Participar en les tasques formatives que prevegi l'entitat de voluntariat per a les activitats i funcions confiades, així com en les tasques que es necessitin amb caràcter permanent per mantenir la qualitat dels serveis que prestin.

g) Seguir les instruccions de l'entitat de voluntariat que tinguin relació amb l'exercici de les activitats encomanades.

h) Utilitzar degudament l'acreditació personal i els distintius de l'entitat de voluntariat.

i) Respectar i cuidar els recursos materials que posi a la seva disposició l'entitat de voluntariat.

j) Complir les mesures de seguretat i salut existents a l'entitat de voluntariat.

k) Observar les normes sobre protecció i tractament de dades de caràcter personal d'acord amb el que estableixen la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i altra normativa aplicable.

Article 12. *De les relacions entre els voluntaris i l'entitat de voluntariat.*

1. La relació entre el voluntari i l'entitat de voluntariat s'ha d'establir sempre a través de la subscripció d'un acord d'incorporació que constitueix l'instrument principal de la seva definició i regulació.

2. L'acord d'incorporació ha de tenir el contingut mínim següent:

a) El conjunt de drets i deures que corresponen a totes dues parts, que ha de respectar el que disposa aquesta Llei.

b) La descripció de les funcions, activitats i temps de dedicació que es compromet a dur a terme el voluntari.

c) Si s'escau, el règim pel qual es regula la intervenció de treballadors assalariats o socis que participin en les actuacions de voluntariat dins de la mateixa entitat.

d) El règim de despeses reembossables que s'han d'abonar als voluntaris, de conformitat amb l'acció voluntària que s'ha de dur a terme.

e) La formació que es requereixi per al compliment de les funcions que tinguin assignades els voluntaris i, si s'escau, l'itinerari que s'hagi de seguir per obtenir-la.

f) La durada del compromís, així com les causes i la forma de desvinculació per totes dues parts, que han de respectar al màxim els drets de les persones destinatàries de l'acció voluntària i el millor desenvolupament dels programes de voluntariat.

g) El règim per dirimir els conflictes entre els voluntaris i l'entitat de voluntariat.

h) El canvi d'adscripció al programa de voluntariat o qualsevol altra circumstància que modifiqui el règim d'actuació convingut inicialment.

3. L'acord d'incorporació s'ha de formalitzar per escrit, en duplicat exemplar, i ha d'anar acompanyat, quan sigui procedent, de la certificació negativa del Registre Central de Penats o de la declaració responsable a què es refereixen, respectivament, els apartats 4 i 5 de l'article 8.

4. Els conflictes que sorgeixin entre els voluntaris i les entitats de voluntariat en l'exercici de les activitats pròpies de voluntariat es dirimeixen per via arbitral de conformitat amb el que disposa la Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'arbitratge, si així s'ha pactat en l'acord d'incorporació i, a falta de pacte, per la jurisdicció competent, d'acord amb el que estableixen les normes processals.

TÍTOL III

De les entitats de voluntariat

Article 13. *De les entitats de voluntariat.*

1. Tenen la consideració d'entitats de voluntariat les persones jurídiques que compleixin els requisits següents:

a) Estar legalment constituïdes i inscrites als registres competents, d'acord amb la normativa estatal, autonòmica o d'un altre Estat membre de la Unió Europea que sigui aplicable.

b) No tenir ànim de lucre.

c) Estar integrades o tenir voluntaris, sense perjudici del personal d'estructura assalariat necessari per al funcionament estable de l'entitat o per a l'exercici d'actuacions que requereixin un grau d'especialització concret.

d) Dur a terme una part o la totalitat de les seves actuacions mitjançant programes de voluntariat dissenyats i gestionats en el marc de les activitats d'interès general, que respectin els valors, principis i dimensions que estableix l'article 5 i que s'executin en algun dels àmbits que recull l'article 6.

2. En tot cas, tenen la consideració d'entitats de voluntariat les federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat constituïdes legalment en l'àmbit estatal o autonòmic o de la Unió Europea.

Article 14. *Règim jurídic de les entitats de voluntariat.*

1. Són drets de les entitats de voluntariat:

a) Seleccionar els voluntaris sense cap discriminació per raó de sexe, identitat sexual, orientació sexual, nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, conviccions ideològiques o sindicals, discapacitat, edat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, d'acord amb les finalitats o els objectius de l'entitat, la naturalesa i les característiques de la comesa que s'ha de dur a terme i les normes que estableix el seu estatut de funcionament intern.

b) Suspendre l'activitat dels voluntaris quan es vegi perjudicada greument la qualitat o les finalitats dels programes de l'entitat per la seva causa, o infringeixin greument l'acord d'incorporació.

c) Concórrer a les mesures de foment de l'acció voluntària establertes per les administracions públiques o entitats privades i rebre les mesures de suport material i tècnic orientades a l'exercici adequat de les seves actuacions.

d) Participar a través de les federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat en el disseny i l'execució de les polítiques públiques de l'Administració General de l'Estat.

e) Qualsevol altres drets que reconegui la resta de l'ordenament jurídic referits a l'acció voluntària.

2. Les entitats de voluntariat estan obligades a:

a) Elaborar les seves pròpies normes de funcionament intern d'acord amb aquesta Llei i amb la normativa que li sigui aplicable, atenent principis democràtics, participatius i de transparència.

b) Formalitzar l'acord d'incorporació amb els voluntaris i complir els compromisos adquirits.

c) Subscriure una pòlissa d'assegurança o una altra garantia financera, adequada a les característiques i circumstàncies de l'activitat exercida pels voluntaris, que els cobreixi els riscos d'accident i malaltia derivats directament de l'activitat voluntària.

d) Cobrir les despeses derivades de la prestació del servei i, si s'escau, reembossar als voluntaris les despeses que els ocasioni l'exercici de la seva activitat, en les condicions acordades en l'acord d'incorporació i adaptades a l'àmbit d'actuació de voluntariat que exerceixin, així com dotar-los dels mitjans materials necessaris per al compliment de les seves comeses.

e) Establir sistemes interns d'informació i orientació adequats sobre les finalitats, el règim de funcionament de l'entitat d'acció voluntària, l'exercici de les tasques que s'encomanin als voluntaris i la delimitació de les tasques esmentades amb les funcions pròpies dels professionals de les entitats.

f) Proporcionar als voluntaris, de manera regular i d'acord amb les seves condicions personals, la formació necessària, tant bàsica com específica, per al correcte exercici de les seves activitats.

g) Facilitar la participació dels voluntaris en l'elaboració, disseny, execució i avaluació dels programes en què intervinguin i, en la mesura que ho permeti la normativa aplicable, en els processos de gestió i presa de decisions de l'entitat de voluntariat.

h) Efectuar el seguiment i l'avaluació de les activitats programades per garantir la consecució dels objectius previstos d'acord amb els principis d'eficàcia i rendibilitat social.

i) Facilitar als voluntaris una acreditació que els habiliti i identifiqui per a l'exercici de la seva activitat, on consti l'entitat de voluntariat en què du a terme l'acció voluntària.

j) Exigir el consentiment o, si s'escau, l'autorització expressa i per escrit dels progenitors, tutors o representants legals dels voluntaris menors d'edat en les condicions que estableix l'article 8.2.

k) Expedir als voluntaris un certificat que indiqui la durada i les activitats efectuades en els programes en què ha participat.

l) Portar un registre d'acords d'incorporació i d'altres i baixes dels voluntaris.

m) Complir la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i altra normativa aplicable respecte al tractament i la protecció de dades de caràcter personal dels voluntaris o de les persones destinatàries de les activitats de voluntariat.

n) Observar les obligacions restants que es derivin del que estableix l'ordenament jurídic aplicable.

3. Les entitats de voluntariat han de respondre enfront de tercers pels danys i perjudicis causats pels voluntaris que participin en els seus programes, com a conseqüència de la realització d'actuacions de voluntariat, d'acord amb el que estableixen el Codi civil i altra normativa aplicable, i poden subscriure a aquest efecte una pòlissa d'assegurança o una altra garantia financera que cobreixi la responsabilitat civil, que és obligatòria quan la normativa sectorial ho exigeixi.

4. Sense perjudici del que disposen els apartats 4 i 5 de l'article 8, les entitats de voluntariat poden dur a terme programes de voluntariat que prevegin els objectius de reinserció de persones amb antecedents penals no caducats a través de l'acció voluntària. En aquest cas, l'entitat ha de reflectir al mateix programa de voluntariat les característiques especials d'aquest.

TÍTOL IV

De les persones destinatàries de l'acció voluntària

Article 15. *De les persones destinatàries de l'acció voluntària.*

1. Als efectes d'aquesta Llei, tenen la consideració de persones destinatàries de l'acció voluntària les persones físiques i els grups o comunitats en què s'integrin, tant en l'àmbit nacional com en l'internacional, per als quals l'exercici d'una activitat de voluntariat representi una millora en la seva qualitat de vida, ja sigui a través del reconeixement o la defensa dels seus drets, la satisfacció de les seves necessitats, l'accés a la cultura, la millora del seu entorn o la seva promoció i inclusió social.

2. En la determinació de les persones destinatàries de l'acció voluntària, no es pot discriminar per raó de nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, conviccions ideològiques o sindicals, malaltia, discapacitat, edat, sexe, identitat sexual, orientació sexual o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

3. Les activitats de voluntariat s'han de dur a terme amb ple respecte a la llibertat ideològica, política, sindical o religiosa de les persones destinatàries de l'acció voluntària.

Article 16. *Drets i deures de les persones destinatàries de l'acció voluntària.*

1. Les persones destinatàries de l'acció voluntària tenen els drets següents:

a) Que l'actuació de voluntariat es dugui a terme d'acord amb programes que garanteixin la qualitat de les actuacions i que, en la mesura que sigui possible, s'executin en el seu entorn més immediat, especialment quan d'aquestes derivin serveis o prestacions personals.

b) Que es garanteixi la seva dignitat i intimitat personal i familiar.

c) A rebre informació i orientació suficient i comprensible d'acord amb les seves condicions personals, tant a l'inici com durant la seva execució, sobre les característiques dels programes dels quals es beneficiïn o siguin destinataris, així com a col·laborar en la seva avaluació.

d) A sol·licitar i obtenir la substitució del voluntari assignada, sempre que existeixin raons que així ho justifiquin i l'entitat de voluntariat pugui atendre aquesta sol·licitud.

e) A prescindir o rebutjar en qualsevol moment l'acció voluntària, mitjançant una renúncia per escrit o per qualsevol altre procediment que deixi constància de la seva decisió.

f) A sol·licitar la intervenció de l'entitat de voluntariat per solucionar els conflictes sorgits amb els voluntaris.

g) Que les seves dades de caràcter personal es tractin i es protegeixin d'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

h) A qualsevol altre dret que se'ls pugui reconèixer d'acord amb aquesta Llei i la resta de l'ordenament jurídic.

2. Són deures de les persones destinatàries de l'acció voluntària:

a) Col·laborar amb els voluntaris i facilitar la seva tasca en l'execució dels programes dels quals es beneficiïn o siguin destinataris.

b) No oferir cap satisfacció econòmica o material als voluntaris o a les entitats de voluntariat.

c) Observar les mesures tècniques i de seguretat i salut que s'adoptin i seguir les instruccions que s'estableixin en l'execució de les activitats acordades.

d) Notificar a l'entitat de voluntariat amb antelació suficient la seva decisió de prescindir dels serveis d'un determinat programa de voluntariat.

e) Qualsevol altre que es derivi d'aquesta Llei o de la normativa aplicable.

TÍTOL V

De les administracions públiques

Article 17. *De les administracions públiques.*

1. Les administracions públiques amb competència en matèria de voluntariat han de proveir el que sigui necessari per fixar els mitjans i sistemes de relació que facin possible la informació recíproca, la cooperació tècnica i l'acció conjunta en l'exercici de les seves competències, amb la finalitat d'integrar les seves actuacions i contribuir amb això a millorar l'acció voluntària i la participació solidària de la ciutadania.

2. Amb ple respecte a les competències de les comunitats autònomes que defineixen els seus estatuts d'autonomia, de les entitats locals i de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla i a la llibertat d'acció i autonomia de les entitats de voluntariat, es consideren com a àmbits de cooperació en què es pot fer efectiu el que estableix el paràgraf anterior els següents:

a) La sensibilització a la societat sobre el valor de l'acció voluntària i l'interès de la seva contribució a la construcció del capital social.

b) La promoció i el foment de la participació social de la ciutadania a través d'entitats de voluntariat i, en particular, de les persones grans, en el context de les estratègies d'envelliment actiu, i la cooperació de les entitats de voluntariat amb altres formes de participació social.

c) El disseny i desenvolupament de plans i estratègies de voluntariat que serveixin per orientar, planificar i coordinar les seves accions en l'àmbit de les seves respectives competències.

d) L'establiment dels instruments d'assessorament, informació, assistència tècnica i material a les entitats de voluntariat en tots els aspectes que permetin un exercici òptim de l'acció voluntària.

e) La determinació de criteris comuns d'avaluació, inspecció i seguiment dels fons públics assignats a les entitats de voluntariat, sempre que així ho permeti la normativa estatal i autonòmica aplicable i amb ple respecte a les competències de les comunitats autònomes.

f) El suport a les entitats de voluntariat en la seva tasca de formació dels voluntaris per aconseguir que sigui regular, de qualitat i d'acord amb les seves condicions personals.

g) L'impuls del treball en xarxa i de la creació d'espais i eines de col·laboració en els seus respectius territoris que permetin una relació continuada i fluida amb les organitzacions socials, empresarials, els sindicats més representatius i les universitats i qualssevol altres entitats i institucions públiques o privades que puguin tenir incidència en el voluntariat.

h) El foment entre els empleats públics de la participació en programes de voluntariat, d'acord amb la legislació d'ocupació pública i amb ple respecte a l'acordat en la negociació col·lectiva.

i) La contribució a l'eficàcia de l'acció voluntària mitjançant la simplificació i l'agilitat dels procediments administratius que afectin les entitats de voluntariat.

j) L'establiment de mecanismes eficaços de supervisió i control de l'exercici de l'activitat de voluntariat.

Article 18. *Funcions de l'Administració General de l'Estat.*

1. Sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes que defineixen els seus estatuts d'autonomia, de les entitats locals i de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, correspon a l'Administració General de l'Estat:

a) Fixar, en l'àmbit de les seves competències, les línies generals de les polítiques públiques en matèria de voluntariat, d'acord amb les altres administracions públiques amb competència en la matèria, amb consulta prèvia a les entitats de voluntariat o federacions

d'entitats de voluntariat més representatives a cadascun dels àmbits d'actuació del voluntariat.

b) Coordinar, a través del ministeri que en la seva estructura orgànica tingui una unitat administrativa amb funcions específiques en matèria de voluntariat, les accions dels diferents òrgans de l'Administració General de l'Estat en els diferents àmbits d'actuació del voluntariat.

c) Establir els mecanismes de cooperació en matèria de voluntariat, d'acord amb les altres administracions públiques amb competència en la matèria.

d) Fixar, d'acord amb les altres administracions públiques amb competència en la matèria, criteris comuns d'avaluació, inspecció i seguiment dels programes de voluntariat subvencionats per les administracions públiques d'acord amb el que estableix l'article 17.2.e).

e) Cooperar amb les administracions públiques competents en la matèria i amb consulta prèvia a les entitats de voluntariat, federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat més representatives a cadascun dels àmbits d'actuació del voluntariat, en la millora de la formació dels voluntaris, d'acord amb els criteris de regularitat, qualitat i adaptació a les condicions personals dels voluntaris que estableix l'article 17.2.f).

f) Afavorir, mitjançant programes d'aprenentatge-servei, entre d'altres, la formació en els principis i valors del voluntariat en totes les etapes, cicles, graus, cursos i nivells del sistema educatiu, sense perjudici del que estableix l'article 22.

g) Cooperar amb les comunitats autònomes en la creació d'un sistema d'informació comú que, com a eina compartida entre l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes, les entitats locals i les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, permeti fixar criteris comuns de diagnòstic, seguiment i avaluació sobre els aspectes relacionats amb el voluntariat.

h) Promoure les activitats de recerca i estudi que contribueixin al millor coneixement de les necessitats, els recursos i les actuacions en matèria d'acció voluntària, mitjançant la posada en marxa, entre altres iniciatives, d'un premi nacional de recerca sobre voluntariat.

i) Impulsar els intercanvis formatius i de bones pràctiques amb base científica amb voluntaris, entitats de voluntariat, federacions, confederacions o unions d'aquestes, i entitats sense ànim de lucre d'àmbit nacional i internacional que facilitin la consecució d'objectius comuns en l'acció voluntària.

j) Promoure actuacions de voluntariat en col·laboració amb les entitats de voluntariat sempre que no impliquin la substitució de funcions o serveis públics que l'Administració estigui obligada a prestar per llei i supeditades en tot cas a les necessitats del servei o funció que hagin d'executar.

k) Proveir el que sigui necessari per adaptar les previsions de la normativa sobre seguretat i salut a la feina als voluntaris, així com per incloure-les en els plans d'igualtat de les entitats de voluntariat i, si s'escau, en els de prevenció de l'assetjament sexual o per raó de sexe.

2. La col·laboració de les entitats de voluntariat o federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat amb l'Administració General de l'Estat i amb les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, vinculades o dependents d'aquella, s'ha d'ajustar al que disposen aquesta Llei i la resta de la normativa aplicable, i preferentment s'ha de prestar a través de convenis o d'acords de col·laboració entre aquestes.

Article 19. *Col·laboració de les entitats locals.*

Les entitats locals, com a administracions públiques més pròximes a les persones destinatàries de les accions de voluntariat, han de promoure, en els termes que preveu la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i en col·laboració amb la resta de les administracions i especialment amb les comunitats autònomes, el desenvolupament del voluntariat en els àmbits a què es refereix l'article 6 d'aquesta Llei, com a instrument per ampliar el coneixement de la població respecte als recursos comunitaris i per vincular la ciutadania amb el seu context social, econòmic i cultural més proper.

TÍTOL VI

Del foment i reconeixement de l'acció voluntària

Article 20. *Mesures de foment del voluntariat.*

1. L'Administració General de l'Estat pot concedir subvencions o establir convenis amb les entitats de voluntariat sempre que es compleixin els requisits que exigeixen tant la legislació general sobre subvencions com aquesta Llei, i que s'efectuïn d'acord amb criteris de publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat i no-discriminació.

2. Les administracions públiques i les empreses o institucions privades poden promoure i facilitar, d'acord amb la legislació laboral o d'ocupació pública i amb ple respecte a l'acordat en la negociació col·lectiva, l'adopció de mesures de reducció o adaptació de la jornada laboral, suspensions de la relació laboral amb reserva de lloc de treball o interrupcions de la prestació retribuïdes o no, perquè els treballadors per compte d'altri o empleats públics puguin exercir les seves tasques de voluntariat.

Els termes concrets en què s'hagin de dur a terme les mesures de reducció o adaptació de la jornada laboral esmentades al paràgraf anterior han de constar per escrit.

Article 21. *De la promoció del voluntariat des de les empreses.*

1. Amb la finalitat de fomentar una visibilitat i un impuls més grans del voluntariat a la societat, les empreses poden promoure i participar en programes de voluntariat sempre que les actuacions que duguin a terme es puguin qualificar com d'interès general, s'incloguin en algun dels àmbits d'actuació de voluntariat i respectin els valors i principis que inspiren l'acció voluntària, d'acord amb el que estableix el títol I.

2. Les actuacions de voluntariat de les empreses es poden portar a terme mitjançant la incorporació dels treballadors que decideixin participar lliurement i voluntàriament com a voluntaris en programes promoguts per entitats de voluntariat en col·laboració amb l'empresa.

3. S'estableixen per reglament les especialitats pertinents als efectes de fomentar i facilitar que les pimes promoguin i participin en programes de voluntariat.

Article 22. *De la promoció del voluntariat des de les universitats.*

1. Les universitats, responsables de la formació universitària de persones joves i adultes, poden promoure el voluntariat dins dels seus àmbits d'actuació propis com ara la formació, la recerca i la sensibilització d'acord amb la normativa sectorial aplicable.

2. Les actuacions de voluntariat de les universitats han de tenir com a objectiu la formació i sensibilització de la comunitat universitària en el voluntariat i es poden promoure des de la mateixa universitat o amb la participació d'entitats de voluntariat. La intervenció dels integrants de la comunitat universitària en aquests programes ha de ser lliure i voluntària i no ha d'implicar la substitució de l'Administració en les funcions o els serveis públics que estigui obligada a prestar per llei.

3. Les universitats han de fomentar la docència i la recerca en tots els seus nivells al voltant del voluntariat. Per fer-ho, poden subscriure convenis de col·laboració amb les administracions públiques i amb altres institucions i organismes públics o privats, i aquests al seu torn poden sol·licitar a les universitats cursos, estudis, anàlisis i recerques.

4. Les universitats poden establir fórmules de reconeixement acadèmic de les accions de voluntariat dutes a terme pels seus estudiants, sempre que compleixin els requisits acadèmics que estableixi la normativa aplicable corresponent en matèria d'ordenació universitària, i respectin els valors i principis del voluntariat que estableix aquesta Llei.

Article 23. *Mesures de reconeixement i valoració social del voluntariat.*

En els termes i amb l'abast que s'estableixin per reglament, els voluntaris poden gaudir dels beneficis que es puguin establir amb l'objecte exclusiu del foment, el reconeixement i la valoració social de l'acció voluntària.

Article 24. *Acreditació i reconeixement de les actuacions de voluntariat.*

1. L'acreditació de la prestació de serveis voluntaris s'ha d'efectuar mitjançant una certificació expedida per l'entitat de voluntariat en què s'hagi dut a terme, en qualsevol moment en què el voluntari ho sol·liciti i, en tot cas, a la finalització del període de voluntariat. Hi han de constar, com a mínim, a més de les dades personals i identificatives del voluntari i de l'entitat de voluntariat, la data d'incorporació a l'entitat i la durada, la descripció de les tasques dutes a terme o funcions assumides i el lloc on s'ha dut a terme l'activitat.

2. El reconeixement de les competències adquirides pel voluntari s'ha d'efectuar de conformitat amb la normativa general de reconeixement de les competències adquirides per experiència laboral o per vies no formals de formació.

Disposició addicional primera. *Voluntariat en l'àmbit de la protecció civil.*

L'exercici d'activitats de voluntariat en l'àmbit de la protecció civil el regula la seva normativa específica, i s'aplica aquesta Llei amb caràcter supletori.

Disposició addicional segona. *Comissió Interministerial de Voluntariat i Observatori Estatal de Voluntariat.*

1. Es regula per reglament una Comissió Interministerial de Voluntariat la funció de la qual és coordinar l'actuació dels departaments ministerials amb competència sobre el voluntariat d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

2. Es regula per reglament un Observatori Estatal del Voluntariat com a òrgan col·legiat de participació de les comunitats autònomes, les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies i les federacions, confederacions i unions d'entitats de voluntariat.

Disposició addicional tercera. *Participació de personal del Sistema Nacional de Salut en emergències humanitàries.*

1. Es pot autoritzar l'activitat de cooperació en emergències humanitàries, d'acord amb el concepte que conté l'apartat 3, sota els paràmetres del règim de voluntariat en les accions o projectes que es promoguin, tant per part d'organitzacions no governamentals qualificades per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID) com d'organismes internacionals, sempre que estiguin avalats per l'AECID.

2. El personal que presta serveis als centres i les institucions del Sistema Nacional de Salut pot gaudir d'un permís per participar en emergències humanitàries. Aquest permís té la condició de no retribuït o retribuït parcialment, tal com regula actualment per al personal estatutari dels serveis de salut l'article 61.4 de la *Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut*. Aquesta configuració del permís és compatible amb el caràcter habitualment professional i remunerat de l'activitat de cooperació en emergències humanitàries, de conformitat amb les condicions que estableix el Reial decret 519/2006, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'Estatut dels cooperants. Durant la vigència del permís, el professional manté la reserva de la plaça i se'l considera en situació de servei actiu.

Durant la vigència del permís, el personal estatutari i el personal funcionari de carrera té dret al còmput d'aquest període als efectes de triennis. El personal estatutari també té dret, a més, al seu còmput als efectes de carrera professional.

La durada ordinària del permís és de tres mesos. Aquest permís es pot prorrogar amb caràcter extraordinari fins a un màxim de sis mesos de durada total, en cas que es detecti aquesta circumstància, en funció de les necessitats que s'apreciïn per prolongar la presència dels professionals en missions humanitàries d'emergència a càrrec d'organitzacions humanitàries especialitzades avalades per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID). Aquest permís, el que es concedeixi de manera extraordinària, té en tot cas el caràcter de no retribuït.

3. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per «emergència humanitària» la definició que estableix l'Organització de les Nacions Unides, a través de la seva Oficina de Coordinació d'Afers Humanitaris del Secretariat General i del Comitè Internacional de la Creu Roja. Tenen la mateixa consideració les denominades emergències sobrevingudes o les crisis humanitàries prolongades en el temps que han de comunicar conjuntament l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament i el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. El programa de cooperació ha d'estar liderat per una organització no governamental qualificada per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament i avalada oficialment pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat o per una organització internacional, en els termes que en cada cas indiqui el Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació, a través de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament.

4. De conformitat amb el que ja estableix l'apartat g) de l'article 10.1 del Reial decret 519/2006, de 28 d'abril, el temps de treball dut a terme durant el permís per participar en projectes de cooperació espanyola en emergències humanitàries és objecte de valoració com a mèrit, com a serveis prestats a l'Administració de la qual depenguin, tant en els processos selectius per accedir a la condició de personal estatutari fix, com en els processos de provisió de places de personal estatutari, fix i temporal, és a dir, en els de: selecció, promoció interna, concurs, lliure designació i mobilitat.

El permís al personal estatutari temporal està condicionat a la vigència de la plaça que ocupi el professional i, en cas d'extinció del nomenament, implica la rescissió del permís. Les comunitats autònomes han de revisar les seves normes o acords de selecció de personal temporal, a fi d'evitar qualsevol tipus de sanció per no atendre l'oferta que se'ls dirigeixi des de la borsa d'ocupació temporal de la seva categoria, quan aquesta es produeixi en la seva absència per estar gaudint d'aquest permís per cooperació en emergències humanitàries.

5. Les comunitats autònomes han de regular les condicions i el procediment per a la concessió del permís per participar en emergències humanitàries al personal estatutari, d'acord amb el que preveu l'article 61.4 de la *Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut*, o al personal funcionari dependent del seu servei de salut, tant en el seu termini ordinari com en l'extraordinari. En la mesura que sigui possible, s'ha d'atorgar aquest permís mitjançant el tràmit d'urgència.

Les administracions autonòmiques també han de regular, si s'escau, el reconeixement de drets i garanties similars per als professionals d'institucions sanitàries, el règim de vinculació dels quals sigui tant el laboral com el del funcionari de carrera.

Disposició transitòria única. *Adaptació de les entitats de voluntariat.*

Les entitats de voluntariat que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin integrades o tinguin voluntaris s'han d'ajustar al que preveu la Llei en el termini d'un any a comptar de la seva entrada en vigor.

Disposició derogatòria.

1. Queda derogada la Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat.
2. Queden derogades l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència, d'11 d'octubre de 1994, per la qual es regula l'activitat de voluntariat en els centres públics que imparteixen ensenyaments de règim general, i l'Ordre del Ministeri de Cultura, de 9 d'octubre de 1995, per la qual es regula el voluntariat cultural.

Disposició final primera. *Modificació de l'article 31.4 de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, pel que fa a l'homogeneïtat de barems de mèrits.*

L'apartat 4 de l'article 31 de la *Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut*, queda redactat de la manera següent:

«Els barems de mèrits a les proves selectives per a l'accés a nomenaments de personal estatutari s'han de dirigir a avaluar les competències professionals dels

aspirants a través de la valoració ponderada, entre altres aspectes, del seu currículum professional i formatiu, dels més significatius de la seva formació pregraduada, especialitzada i continuada acreditada, de l'experiència professional en centres sanitaris i de les activitats científiques, docents i de recerca i de cooperació al desenvolupament o ajuda humanitària en l'àmbit de la salut. S'han de regular per reglament i amb caràcter bàsic els principis i criteris que determinin les característiques comunes dels barems de mèrits que siguin aplicables en els processos selectius i de provisió de places i llocs que es convoquin per a l'accés a la condició de personal estatutari, tant de caràcter fix com de caràcter temporal, i en els procediments de mobilitat, de conformitat amb el que preveu l'article 37.»

Disposició final segona. *Respecte a l'àmbit competencial de les comunitats autònomes.*

Aquesta Llei s'aplica sense perjudici de les competències que atribueixen a les comunitats autònomes en matèria de voluntariat els seus estatuts d'autonomia, així com també la seva legislació específica.

Disposició final tercera. *Abast de la remissió del Reial decret llei 7/2013, de 28 de juny, de mesures urgents de naturalesa tributària, pressupostària i de foment de la recerca, el desenvolupament i la innovació, a les activitats d'interès general a la normativa de voluntariat.*

A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la remissió que efectua el Reial decret llei 7/2013, de 28 de juny, de mesures urgents de naturalesa tributària, pressupostària i de foment de la recerca, el desenvolupament i la innovació, a la Llei 6/1996, de 15 de gener del voluntariat, s'ha d'entendre efectuada a la present Llei.

Disposició final quarta. *Títol competencial.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara de l'article 149.1.1a de la Constitució espanyola, en virtut del qual l'Estat té competència exclusiva sobre la regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

Disposició final cinquena. *No-increment de la despesa pública.*

Les mesures que inclou aquesta Llei no poden representar un increment de la despesa pública.

Disposició final sisena. *Habilitació per al desplegament reglamentari.*

S'autoritza el Govern perquè en el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei aprovi el seu reglament d'execució.

Disposició final setena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 14 d'octubre de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY